

การจัดการธุรกิจชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดเลย*
COMMUNITY BUSINESS MANAGEMENT BASED ON THE PHILOSOPHY OF
SUFFICIENCY ECONOMY OF COMMUNITY ENTERPRISE GROUPS
IN LOEI PROVINCE

รวัตน์ มั่นทรา¹, เยาว์ธิดา รัตนพลแสน², วิลัยพร ยาชามป้อม³,
พรรณธรรณ บุตรดีสุวรรณ⁴, อภิรดี คำไล่⁵

Rawat Mantra¹, Yaothida Rattanaphonsaen², Vilaiporn Yakampom³,
Pantawan Butdeesuwan⁴, Apiradee Khamlai⁵
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย^{1,2,3,4}

Loei Rajabhat University, Thailand.^{1,2,3,4}

Email : rawat.man@ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการจัดการธุรกิจชุมชน และองค์ประกอบของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดเลย 2) เพื่อศึกษาปัจจัยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีผลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนในจังหวัดเลย และ3)เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีผลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนในจังหวัดเลย กลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดเลย จำนวน 260 ราย ใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งประกอบด้วยวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test (One-way ANOVA) ตามวิธีของ LSD (Least Significant Difference Test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการธุรกิจชุมชนและองค์ประกอบของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดเลย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการผลิต รองลงมาคือ ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำมากที่สุดคือ ด้านการจัดการการเงินและบัญชี 2) ปัจจัยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีผลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนในจังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านคุณธรรม รองลงมาคือ ด้านความรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านความมีเหตุผล ตามลำดับ 3) ผลการเปรียบเทียบปัจจัยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีผลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนในจังหวัดเลย ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศสถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : 1. การจัดการธุรกิจชุมชน 2. ปรัชญา 3. เศรษฐกิจพอเพียง

ABSTRACT

This research aims to 1) to examine community business management and the components of the philosophy of sufficiency economy in Loei province. 2) To study the influence of sufficiency economy philosophy factors on community business management in Loei province. 3) To compare the impact of sufficiency economy philosophy factors on community business management in Loei province. The sample consists of 260 community enterprises in Loei province, selected using the purposive sampling method. Data were analyzed using basic statistical methods, including frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test (One-way ANOVA), following the Least Significant Difference (LSD) test approach.

The research findings reveal that: 1) The management of community businesses and the components of the Sufficiency Economy Philosophy in Loei Province indicate that the highest average score is in the area of production, followed by human resource management, while the lowest average score is in financial and accounting management. 2) The factors of the Sufficiency Economy Philosophy affecting community business management in Loei Province are found to be at a high level overall. When examined by individual aspects, the highest average score is in morality, followed by knowledge, whereas the lowest average score is in rationality. 3) The comparative analysis of the Sufficiency Economy Philosophy factors affecting community business management in Loei Province indicates that respondents' gender, marital status, occupation, and average monthly income do not show significant differences, leading to the rejection of the hypothesis. However, when classified by age and education level, significant differences are observed at the 0.05 statistical level.

Keywords : 1. Community business management 2. Philosophy 3. Sufficiency Economy

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ยังอยู่ในช่วงเวลาที่ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยต้องเผชิญกับข้อจำกัดหลากหลายประการที่เป็นผลสืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดการเจ็บป่วยและเสียชีวิตของประชากร แต่ยังส่งผลให้เกิดเงื่อนไขทางเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม นอกจากนี้ ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ยังเป็นช่วงเวลาที่มีความโน้มของการพัฒนาของเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้น การเป็นสังคมสูงวัยของประเทศไทย และหลายประเทศทั่วโลก ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างประเทศ ดังนั้น การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศท่ามกลางกระแสแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงต้องให้

ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้สามารถเติบโตต่อไปได้อย่างมั่นคงท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้นรอบด้าน และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนได้ส่งผลให้รายได้ในหลายสาขาธุรกิจลดลง ทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เผชิญปัญหาการขาดสภาพคล่องอย่างรุนแรง นำไปสู่การชะลอการจ้างงาน หยุดกิจการชั่วคราวหรือแม้กระทั่งยุติกิจการแบบถาวร ในการกำหนดทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง” (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2567)

จังหวัดเลย ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยการประชุมเพื่อระดมและสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนแต่ละอำเภอและภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัดเลย ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน แล้วนำข้อมูลดังกล่าวประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำทบทวนและปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของจังหวัดเลย โดยมีหัวหน้าส่วนราชการ/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย/นายกเทศมนตรีเมืองเลย/นายกเทศมนตรี วังสะพุง ตัวแทนองค์กรภาคเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมประชุมฯ เพื่อพิจารณาศึกษาและจัดทำข้อมูลสภาพปัญหา พื้นที่เป้าหมาย แนวทางการพัฒนา ตลอดจนแผนงาน/โครงการและงบประมาณการพัฒนาจังหวัดในแต่ละด้านตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด รวมถึงการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในจังหวัด ปัจจัยความเสี่ยงปัญหา อุปสรรคและกลยุทธ์ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ในการนี้ เพื่อให้แผนพัฒนาจังหวัดเลย เป็นแนวทางในการพัฒนาจังหวัดให้สามารถขับเคลื่อน การพัฒนาในแต่ละมิติการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยว การค้าการลงทุน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านความมั่นคง จังหวัดจึงได้มีการนำเอายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน 1 มาประกอบการพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570 (สำนักงานจังหวัดเลย, 2566)

ธุรกิจชุมชนเป็นธุรกิจขนาดเล็กที่ใช้เงินลงทุนเริ่มต้นไม่มาก เน้นสร้างงานในท้องถิ่นและมีความคล่องตัวในการบริหาร แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ธุรกิจผลิต ค้าปลีก ค้าส่ง และบริการ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการจ้างงานและพัฒนาอุตสาหกรรมของชุมชน เพื่อให้ธุรกิจชุมชนดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีระบบการจัดการที่ดี ภายใต้สถานการณ์ความเสี่ยงภัยและความไม่แน่นอน สำหรับการจัดการโดยทั่วไปนั้นจะเน้นถึงองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดการการตลาด การจัดการการผลิต และการจัดการการเงินและบัญชี ในการจัดการธุรกิจชุมชนนั้นควรนำหลักแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยโดยทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2549) และการจัดการธุรกิจ

ชุมชนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเศรษฐกิจชุมชนแบบพึ่งตนเองในชนบทที่กลายเป็นกระแสทั่วไปในสังคมไทยครั้งแรกภายหลังจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำรัส เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2540 นอกจากนี้แนวทางในการปฏิบัติมีหลักคิดและทิศทางในการดำเนินการ โดยเน้นจุดสำคัญ ได้แก่ 1) เน้นที่การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ และความ เป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนชนบท 2) ให้ความสำคัญกับการผลิตในภาคการเกษตร 3) เน้นที่ความ พอเพียงและการพยายามพึ่งตนเองเพื่อลดความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกต่างๆ 4) ใช้ศักยภาพทางด้าน ต่างๆ ของตนเองหรือที่มีอยู่ภายในชุมชนเป็นหลัก 5) เน้นที่กิจกรรมการผลิต มากกว่าการซื้อขาย แลกเปลี่ยน และ 6) มีการนำความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาบูรณาการเพื่อการพัฒนากิจกรรมต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดการธุรกิจชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในจังหวัดเลย และผลตอบแทนที่เหมาะสมตามมูลค่าตลาด สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน ควบคุม ตัดสินใจให้กับชุมชน และผู้ที่สนใจจะลงทุน เพื่อสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นแก่ชุมชนอย่างยั่งยืน ตามนโยบายรัฐบาลเพื่อยกระดับผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แบบบูรณาการที่มีต่อ การยกระดับความสามารถ และขยายโอกาสทางการตลาดชุมชนเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

2. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาการจัดการธุรกิจชุมชน และองค์ประกอบของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในจังหวัดเลย
- 2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีผลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนในจังหวัดเลย
- 2.3 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีผลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนใน จังหวัดเลย

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 3.1 สามารถนำไปประยุกต์การจัดการธุรกิจชุมชน และองค์ประกอบของปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงใช้ได้กับองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อเป็นแนวทางในการนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการ การธุรกิจชุมชน
- 3.2 สามารถนำไปประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีผลต่อการจัดการธุรกิจชุมชน ระบบเศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ มีความพร้อมที่จะพัฒนาสำหรับการแข่งขันทาง การค้าในอนาคต
- 3.3. สามารถนำไปประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีผลต่อการจัดการธุรกิจชุมชน ในการสร้างภูมิคุ้มกันระบบเศรษฐกิจภายในประเทศไทย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัย เชิงผสมผสาน โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย

จังหวัดเลย ประเภทผลิตสินค้า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านแปรรูป กลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านบริการ จำนวน 92 กลุ่ม โดยผู้ให้ข้อมูลในแต่ละกลุ่มประกอบด้วย 1) ประธาน 1 คน 2) รองประธาน 1 คน 3) เลขานุการ 1 คน 4) เภรัญญิก 2 คน 5) ตัวแทนกรรมการ 2 คน ดังนั้นจึงได้ประชากรทั้งหมด 644 คน (ระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร, 2567)

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย (ระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร, 2567) จากประชากรจำนวน 92 กลุ่ม โดยผู้ให้ข้อมูลในแต่ละกลุ่มประกอบด้วย 1) ประธาน 1 คน 2) รองประธาน 1 คน 3) เลขานุการ 1 คน 4) เภรัญญิก 2 คน 5) ตัวแทนกรรมการ 2 คน ดังนั้น จึงได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 260 คนโดยเลือกขนาดตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนประชากร ตามหลักความน่าจะเป็น (Probability sampling) เพื่อได้ตัวอย่างที่เหมาะสม จึงใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งในกลุ่มอาชีพ ตำแหน่งหน้าที่ทางสังคม ประเภทของสินค้าที่กลุ่มผลิต รายได้ปัจจุบันของกลุ่มอาชีพเฉลี่ยต่อเดือน จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มอาชีพ ระยะเวลาการดำเนินธุรกิจของกลุ่มอาชีพ และการได้รับการอบรมในการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มอาชีพ มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close ended question) แบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ข้อ

1. ความพอประมาณ
2. ความมีเหตุผล
3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
4. ความรู้
5. คุณธรรม

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจชุมชน

ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ข้อ

1. การจัดการด้านการผลิต
2. การจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์
3. การจัดการด้านการตลาด
4. การจัดการด้านการเงิน และการบัญชี

แบบสอบถามในส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close ended question) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามลิเคิร์ตสเกล ซึ่งแสดงถึงระดับปฏิบัติการในแต่ละข้อคำถาม มี 5 ระดับ ดังนี้ (เพ็ญแข แสงแก้ว, 2541)

ระดับคะแนน	5	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
ระดับคะแนน	4	มีการปฏิบัติในระดับมาก
ระดับคะแนน	3	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 2 มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ระดับคะแนน 1 มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยได้แปรผลระดับค่าเฉลี่ย โดยกำหนดน้ำหนักคะแนน ในการหาอัตราภาคชั้น (สุวิมล ติรกาพันธ์, 2546) เป็น 5 ระดับโดยใช้วิธีการหาอัตราภาคชั้น

$$\begin{aligned} \text{สูตรอัตราภาคชั้น} &= (\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}) / \text{จำนวนชั้น} \\ &= (5-1) / 5 \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ความกว้างของแต่ละชั้น เท่ากับ 0.80 มีรายละเอียดดังนี้

เกณฑ์การแปลความหมาย (Best, John W., 1977)

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	4.21 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วย มากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	3.41 - 4.20	หมายถึง	เห็นด้วย มาก
ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	2.61 - 3.40	หมายถึง	เห็นด้วย ปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	1.81 - 2.60	หมายถึง	เห็นด้วย น้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 - 1.80	หมายถึง	เห็นด้วย น้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นลักษณะแบบสอบถามที่เป็นแบบเปิด (Open ended question) เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องวิจัย อย่างเป็นอิสระ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการ พัฒนาศักยภาพการดำเนินงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และแสดงผลเป็นค่าร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์ระดับความสำคัญทางด้านการจัดการ วิชาหกิจชุมชนใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

2.1) Independent Sample t-test เพื่อใช้วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ของตัวแปรอิสระที่มีการแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ ในการทดสอบสมมติฐาน โดยกำหนด นัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบไว้ที่ระดับ 0.05

2.2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลเปรียบเทียบปัจจัยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการจัดการธุรกิจชุมชนวิเคราะห์โดยใช้ค่าความแตกต่างระหว่าง อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ได้แก่ F-test ด้วยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way ANOVA ทดสอบความแตกต่างกรณีกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ Least - Significant Different (LSD)

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาระบุวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของกลุ่มวิชาหกิจชุมชนในในจังหวัดเลย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดเลย โดยภาพรวม

แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านความพอประมาณ	4.28	1.05	มากที่สุด
ด้านความมีเหตุผล	3.24	0.39	มากที่สุด
ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	4.30	1.01	มากที่สุด
ด้านความรู้	5.35	1.04	มากที่สุด
ด้านคุณธรรม	5.37	0.61	มากที่สุด
โดยรวมเฉลี่ย	4.50	0.82	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดเลย ด้านต่าง ๆ โดยภาพรวมมีระดับ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 5.37$, S.D. = 0.61) รองลงมาคือ ด้านความรู้ ($\bar{X} = 5.35$, S.D. = 1.04) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านความมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.24$, S.D. = 0.39)

5.2 ผลการศึกษาระบุวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดเลย

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจชุมชนในจังหวัดเลย โดยรวม

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์	5.47	0.62	มากที่สุด
ด้านการตลาด	5.31	0.60	มากที่สุด
ด้านการผลิต	6.33	1.01	มากที่สุด
ด้านการจัดการการเงินและบัญชี	5.25	0.68	มากที่สุด
โดยรวม	5.59	2.91	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจชุมชนในจังหวัดเลย ด้านต่าง ๆ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.59$, S.D. = 2.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านการผลิต ($\bar{X} = 6.33$, S.D. = 1.01) รองลงมาคือ ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ($\bar{X} = 5.47$, S.D. = 0.62) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำมากที่สุดคือ ด้านการจัดการการเงินและบัญชี ($\bar{X} = 5.25$, S.D. = 0.68)

5.3 ผลการศึกษาระดับวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดเลย

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความแตกต่างของปัจจัยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดเลย ตามสถานภาพส่วนบุคคล

ปัจจัยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการจัดการธุรกิจชุมชน	เพศ		อายุ		ระดับการศึกษา		สถานภาพ		รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	
	t	Sig.	F	Sig	F	Sig	F	Sig	F	Sig
1. ด้านความพอประมาณ	0.47	0.14	1.19	.31	1.90	0.03*	2.37	0.09	0.18	0.76
2. ด้านความมีเหตุผล	0.74	0.45	1.52	.020	0.94	0.43	1.16	0.31	0.38	0.76
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	0.59	0.55	0.59	0.61	1.13	0.33	1.10	0.33	0.35	0.78
4. ด้านความรู้	0.16	0.87	0.24	0.86	1.21	0.30	0.84	0.43	0.55	0.63
5. ด้านคุณธรรม	2.14	0.03*	2.11	.01*	7.74	0.31	4.74	0.88	0.97	0.40

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของการจัดการธุรกิจชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปัจจัยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดเลย ตามสถานภาพส่วนบุคคล จำแนกตามเพศและอายุ ด้านคุณธรรม และจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความพอประมาณ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนจำแนกตามสถานภาพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ทุกด้าน ไม่แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการจัดการธุรกิจชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดเลย อภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

6.1 ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดเลย ด้านคุณธรรมและด้านความรู้ พบว่า มีการดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์โดยไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่นในชุมชน รู้จักตั้งสติเมื่อต้องเผชิญปัญหาและเหตุการณ์ที่บั่นทอนจิตใจในการดำเนินธุรกิจ และมีการหาข้อมูลรายละเอียด ก่อนทำการตัดสินใจที่ถูกต้อง ในการดำเนินธุรกิจอย่างพอเพียง ใช้ความรู้รอบด้าน เพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้องในการดำเนินธุรกิจอย่างพอเพียงและการตัดสินใจซื้อวัตถุดิบด้วยความรอบคอบอยู่เสมอ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้ประกอบการได้เรียนรู้และเข้าใจในหลักการประกอบกับการนำหลักความรู้และคุณธรรม นอกจากจะจัดสรรผลตอบแทนแก่สมาชิกแล้ว การสร้างและปลูกฝังจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจแก่สมาชิกและเยาวชนในชุมชนมีความเป็นธรรม ในการดำเนินธุรกิจกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทำให้การดำเนินธุรกิจที่ประสบความสำเร็จเกิดจากความซื่อสัตย์สุจริต ไม่สร้างความเดือดร้อนต่อชุมชน มีสติในการเผชิญปัญหาและยึดมั่นในคุณธรรม โดยประพฤติตนตามหลักความดีและเคารพกฎกติกาของสังคม และกลุ่ม

วิสาหกิจชุมชนมีการบริหารงานด้วยหลักเหตุผล มีความรอบรู้ทางการตลาด มีความรอบคอบ ในการผลิต และเกิดความระมัดระวังในการใช้จ่ายเงิน แสดงถึงศักยภาพและความสามารถของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของโรจน์ พิริยะเวฆากุล และคณะ (2564) ที่ได้ศึกษาการจัดการชุมชนบน พื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านหนองหัวลิงในตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ผลการวิจัยพบว่า ความชอบธรรมและคุณธรรม หมู่บ้านหนองหัวลิงใน ตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก มีการส่งเสริมให้ชาวบ้านในชุมชนถือปฏิบัติตามหลัก พลเมืองดี มุ่งเน้นให้ทุกคนประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรมรักษาความเป็น ประชาธิปไตย พึ่งพาตนเองและหาเลี้ยงครอบครัวอย่างสุจริต ส่งเสริมให้ชาวบ้านห่างไกลจากยาเสพติด เมื่อชุมชนมีกฎระเบียบที่ทุกคนถือปฏิบัติจึงทำให้ชุมชนได้รับรางวัลด้านคุณธรรมแบบอย่างที่ดี ชาวบ้านเกิดความภาคภูมิใจเป็นอย่างมาก “ชุมชนเห็นความสำคัญถึงความถูกต้อง ชัดเจน ตรงที่ว่ายึดหลักตามแนวทางการเป็นพลเมืองดี เน้นการเป็นคนดี มีจิตสำนึกต่อสังคม และเน้นเรื่องยาเสพติด

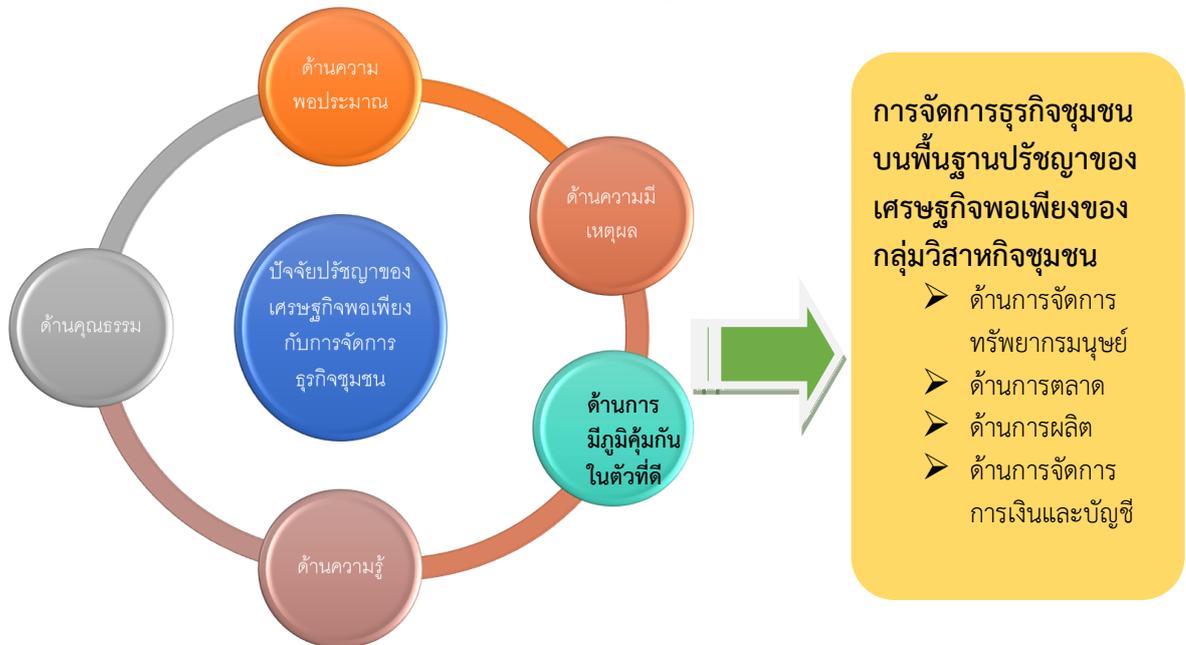
6.2 ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดเลย ด้านการผลิต และด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ พบว่า กลุ่มอาชีพมีการเปรียบเทียบระหว่างจำนวนที่ผลิตจริงกับแผนการผลิตที่กำหนดไว้ มีการวางแผนในการจัดซื้อวัตถุดิบล่วงหน้า กลุ่มอาชีพมีการกำหนดบทบาท และหน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่มอย่างชัดเจน ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจชุมชน ได้แก่ การทำบัญชี การทำการตลาด การออกแบบผลิตภัณฑ์ หรือ การอบรมทางด้านอื่นๆ ที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดเลยมีโครงสร้างการบริหารที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพครอบคลุมทั้งด้านการผลิตและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยมีกลไกการวางแผนและควบคุมการดำเนินงาน เช่น การเปรียบเทียบผลผลิตจริงกับแผนการผลิต การบริหารจัดการวัตถุดิบล่วงหน้า และการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกอย่างชัดเจน อีกทั้งยังมีการพัฒนาศักยภาพผ่านการอบรมด้านการจัดการธุรกิจ อาทิ การบัญชี การตลาด และการออกแบบผลิตภัณฑ์ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของธุรกิจชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของสกุล วงษ์กาฬสินธุ์ และคณะ (2563) ที่ได้ศึกษาการจัดการธุรกิจชุมชนต้นแบบในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการจัดหาสินค้า จัดหาสินค้ามาจำหน่ายตามความต้องการของสมาชิกชุมชน โดยสินค้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าอุปโภค บริโภคในชีวิตประจำวัน และสินค้าจะต้องมีราคาที่ไม่แพงกว่าราคาในท้องตลาด มีคุณภาพปลอดภัยต่อผู้บริโภค เป็นปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานธุรกิจชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยด้านสมาชิก สมาชิกมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนให้ประสบความสำเร็จ มีส่วนร่วมในการถือหุ้นแทบทุกคนเร็วเร็ว และมีส่วนร่วมในการลงมติเลือกคณะกรรมการบริหารกลุ่ม มีส่วนร่วม ในการซื้อสินค้าจากกลุ่มเป็นประจำ และมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ทั้งทางตรงต่อตนเอง ปัจจัยด้านสมาชิก จึงเป็นปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

6.3 ผลการศึกษาระบุวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัด จำแนกตามเพศ อาชีพ รายได้ พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่ทุกด้านไม่แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นเช่นนี้เพราะ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนช่วงอายุ 41-50 ปี เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ด้านการพัฒนาการดำเนินงานมากประสบการณ์ที่แตกต่างจากช่วงอายุอื่นๆ เช่น

แนวคิด มีความมั่นใจ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน พัฒนาทักษะทางด้านการทำงานอยู่เสมอ ชอบความสะดวกรวดเร็ว ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยโกศล สอดส่อง (2564) ที่ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชนตำบลสำเภากลุ่ม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า จำแนกตามเพศ โดยใช้วิธี t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่าประชาชนที่เป็นเพศชาย และเพศหญิง โดยภาพรวมมีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($F = -1.101, Sig = .005$) จำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวม และ รายด้าน ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามสถานภาพ พบว่า การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชนตำบลสำเภากลุ่มทั้งในภาพรวม และ รายด้าน มีความไม่แตกต่างกัน จำแนกตาม ระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวม มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($F = 3.356, Sig = .019$) ประชาชนที่ไม่ได้เรียน,มีการศึกษา ระดับประถม, มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า, ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชน ตำบลสำเภากลุ่ม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ทุกคู่ จำแนกตามอาชีพหลักตามอาชีพหลัก ในภาพรวม มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($F = 3.950, Sig = .020$) และจำแนกตามรายได้พบว่า การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชนตำบลสำเภากลุ่ม จำแนกตามรายได้ ในภาพรวม และรายด้าน มีความไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($F = .986, Sig = .399$) ในทุกด้าน

7. องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่องการจัดการธุรกิจชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดเลย สามารถนำมาสรุปองค์ความรู้ได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การจัดการธุรกิจชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดเลย

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 หน่วยงานภาครัฐ และพัฒนาชุมชนจังหวัดควรส่งเสริมให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

8.1.2 หน่วยงานภาครัฐ และพัฒนาชุมชนจังหวัดควรส่งเสริมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนฝึกอบรม ศึกษาเรียนรู้ ในการพัฒนาศักยภาพหรือการพัฒนาอาชีพ ให้มีงานทำโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีรายได้เพิ่มขึ้นและเพียงพอต่อการดำรงชีพ

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ด้านความพอประมาณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรมีความพอดี ที่ไม่มากและไม่น้อยจนเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่พอประมาณ

8.2.2 ด้านความมีเหตุผล กลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรมีการใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ

8.2.3 ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี กลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรมีการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รู้จักตนเอง รู้จักลูกค้า รู้จักตลาด และรู้จักคู่แข่ง ติดตามข่าวสาร แล้วจะนำไปสู่การตัดสินใจที่ดีและมีเหตุผลทำให้ผลลัพธ์ออกมาดี เรียกได้ว่าเป็นการเตรียมพร้อมกับธุรกิจที่มีภูมิคุ้มกันดี

8.2.4 ด้านความรู้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรมีความตระหนักหรือความเข้าใจในเกี่ยวกับบุคคลหรือสิ่งอื่น เช่น ข้อเท็จจริง ทักษะ หรือวัตถุประสงค์ วิธืหาความรู้มีหลายวิธีและมีแหล่งที่มาต่าง ๆ เช่น ประสบการณ์การศึกษา เหตุผล ความทรงจำ วิธีการทางวิทยาศาสตร์ การสำรวจและการฝึกฝน

8.2.5 ด้านคุณธรรม กลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรมีความดีงามที่ถูกปลูกฝังขึ้นในจิตใจ มีความกตัญญู ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย มีน้ำใจ และ เป็น สุภาพชน เป็นต้น จนเกิดจิตสำนึกที่ดี รู้สึกรับผิดชอบ ชั่วดี เกรงกลัวต่อการกระทำความชั่ว โดยประการต่างๆ เมื่อจิตเกิดคุณธรรมขึ้นแล้ว จะทำให้เป็นผู้มีจิตใจดี และคิดแต่สิ่งที่ดี

8.2.6 ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรมี ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการสรรหา การคัดเลือก และบรรจุบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมให้เข้าปฏิบัติงานในองค์กร พร้อมทั้งดำเนินการธำรงรักษาและพัฒนา

8.2.7 ด้านการจัดการตลาด กลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรมีการพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้เป็นเอกลักษณ์น่าสนใจ ได้แก่ การสร้างสินค้ามีความแตกต่างจากคู่แข่งขึ้น มีความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

8.2.8 ด้านการจัดการการผลิต กลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรมีการนำเอาหลักในการบริหารอันได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดสรรคนเข้ามาทำงาน การสั่งการและการควบคุม (หรือที่เรียกชื่อว่า POSDC) มาใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อให้การผลิตสินค้า

8.2.9 ด้านการจัดการการเงิน และการบัญชี กลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรมีระบบการชำระเงินหลายรูปแบบอย่างเหมาะสม ได้แก่ การติดตั้งแอปพลิเคชันของทุกธนาคารบนมือถือ การชำระเงินด้วยการสแกนคิวอาร์โค้ด การทำรายงานโอนเงินแบบพร้อมเพย์

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

8.3.1 ควรศึกษาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน

8.3.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับความเข้มแข็งของชุมชน

9. เอกสารอ้างอิง

- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. (2549). **คู่มือปฏิบัติการเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนเพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือน**. กรุงเทพมหานคร : สำนักส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2565). **กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตำบลเมือง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย**. กรุงเทพมหานคร : กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **ธุรกิจชุมชนในจังหวัดเลย**. อุดรธานี : การจัดการธุรกิจชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). **ระบบเศรษฐกิจของไทยและเศรษฐกิจการเกษตร**. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- โกศล สอดส่อง. (2564). การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชน ตำบลสำเภาล่ม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. **วารสารพุทธมคัศ ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม**. 6(2). 189-198.
- โรจน์ พิริยะเวชากุล และคณะ. (2564). การจัดการชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านหนองหัวลิงในตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก . **วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 5(2). 35-65.
- สกุล วงษ์กาฬสินธุ์ และคณะ. (2563). การจัดการธุรกิจชุมชนต้นแบบในจังหวัดนครราชสีมา. **วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา**. 14(2). 255-265.
- สำนักงานจังหวัดเลย. (2566). **แผนพัฒนาจังหวัดเลย พ.ศ. 2566 - 2570**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานจังหวัดเลย.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.). (2566). **ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัดเลย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.).
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2567). **วิสาหกิจชุมชน**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2548). **วิสาหกิจชุมชน**. สืบค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2567. จาก <https://www.doae.go.th>
- Yamane, Taro. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. 2rd ed.. New York : Harper. and Row.

10. คำขอบคุณ

งานวิจัยนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความช่วยเหลือจาก การเก็บข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ได้รับความช่วยเหลือและร่วมมืออย่างดียิ่งจากคณะผู้บริหาร ครูอาจารย์คณะวิทยาการจัดการทุกท่าน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดเลย ในการช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล และกรุณาช่วยกรอกแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดีมาก จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา มารดาที่เคารพบูชา ยังผู้อื่นเป็นที่รัก ซึ่งคอยเป็นกำลังใจตลอดมา พร้อมด้วยเพื่อนพ้องและคณาจารย์ทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวนามมาแล้ว ซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมที่สำคัญยิ่งในการทำวิจัย ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี